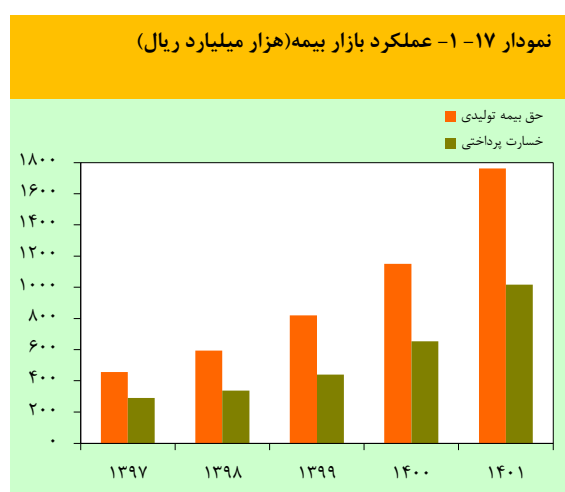

این نسبت در بیمه‌های غیرزندگی معادل ۱/۶ درصد و در بیمه‌های زندگی (عمر) برابر ۰/۳ درصد بود.

۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

بررسی میزان حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی تا حدودی نشان‌دهنده بازدهی شرکت‌های بیمه در هر رشته بیمه‌ای است. مقایسه این دو شاخص با تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت، می‌تواند حجم فعالیت شرکت‌های بیمه را در هر رشته بیمه‌ای مشخص کند.

۱۷-۱-۱- حق بیمه تولیدی

در سال ۱۴۰۱، میزان حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه دولتی و غیر دولتی معادل ۱۷۶۱/۴ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ معادل ۵۳/۲ درصد رشد داشت. رشته «شخص ثالث و مازاد» با سهمی معادل ۳۱/۲ درصد همانند سال‌های قبل، بیشترین سهم از حق بیمه تولیدی بازار

در سال ۱۴۰۱، عملکرد بازار بیمه کشور^(۱) نشان‌دهنده تداوم روند رو به رشد شرکت‌های بیمه بوده است. در سال مورد بررسی، میزان حق بیمه تولیدی^(۲) شرکت‌های بیمه اعم از دولتی و غیر دولتی معادل ۱۷۶۱/۴ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ معادل ۵۳/۲ درصد رشد داشت. روند صعودی حق بیمه تولیدی در مقایسه با رشد بطنی جمعیت کشور طی سال‌های اخیر موجب شده شاخص حق بیمه سرانه کشور^(۳) نیز از روندی صعودی برخوردار شود، به طوری که حق بیمه سرانه از ۱۳/۷ میلیون ریال در سال ۱۴۰۰ با رشدی معادل ۵۱/۱ درصد به ۲۰/۷ میلیون ریال در سال ۱۴۰۱ رسید. از این میزان، ۱۷/۸ میلیون ریال (معادل ۸۶/۰ درصد) به سرانه بیمه‌های غیر زندگی و بقیه به سرانه بیمه‌های زندگی (عمر) تعلق داشت. در سال ۱۴۰۱، ضریب نفوذ بیمه^(۴) در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۱/۸ درصد بود و تغییری نداشت.

۱- مطالب این فصل براساس «سالنامه آماری ۱۴۰۱ صنعت بیمه» از انتشارات بیمه مرکزی ایران تهیه شده است. به دلیل تغییرات صورت گرفته در این سالنامه، آمارهای مربوط به سال‌های قبل در ترازنامه سال ۱۴۰۱، قابل مقایسه با ارقام مندرج در ترازنامه سال‌های گذشته نمی‌باشد.

۲- در سال ۱۴۰۱، شرکت بیمه دولتی ایران و ۲۳ شرکت بیمه غیر دولتی آسیا، البرز، دانا، معلم، پارس‌بان، توسعه، رازی، کارآفرین، سینا، ملت، دی، سامان، نوین، پاسارگاد، میهن، کوثر، ما، آرمان، تعاون، سرمد، تجارت نو، حکمت صبا و هوشمند فردا در سرزمین اصلی و ۶ شرکت بیمه حافظ، امید، ایران‌معین، متقابل کیش، متقابل اطمینان متحد قشم و آسماری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مشغول فعالیت بودند. البته سه شرکت بیمه خاورمیانه، کاریزما و باران نیز در قالب شرکت‌های تخصصی بیمه زندگی فعالیت می‌کردند و ۵ شرکت بیمه اتکایی امین، اتکایی ایرانیان، اتکایی سامان، اتکایی تهران رواک و اتکایی آوای پارس نیز در زمینه عملیات اتکایی فعالیت داشتند. بدین ترتیب در سال ۱۴۰۱، تعداد ۳۸ شرکت بیمه در کشور فعالیت می‌کردند.

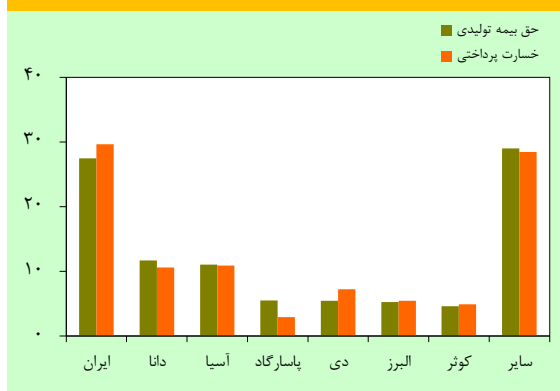
۳- منظور، مبالغ حق بیمه تولیدی بیمه‌نامه‌هایی است که طی دوره مورد گزارش توسط موسسات بیمه صادر شده‌اند. این مبالغ در بیمه‌های غیر زندگی بر مبنای حق بیمه صادره و در بیمه‌های زندگی (عمر) بر مبنای حق بیمه‌های وصولی (دریافتی) لحاظ می‌شود.

۴- حق بیمه سرانه از تقسیم حق بیمه تولیدی صنعت بیمه بر جمعیت هر کشور به دست می‌آید.

۵- ضریب نفوذ بیمه، نسبت حق بیمه تولیدی به تولید ناخالص داخلی است.

(بیمه‌نامه‌های «شخص ثالث و مازاد»، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) بود. در این سال، شرکت بیمه دولتی ایران به تنهایی ۲۹/۶ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه را به خود اختصاص داد. سهم شرکت‌های بیمه غیر دولتی از خسارت‌های پرداختی ۷۰/۴ درصد بود. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه آسیا (۱۰/۹ درصد)، دانا (۱۰/۶ درصد)، دی (۷/۲ درصد)، البرز (۵/۴ درصد)، کوثر (۴/۹ درصد) و پارسیان (۴/۲ درصد) اختصاص داشت.

نمودار ۱۷-۲- سهم شرکت‌های بیمه از میزان حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی در سال ۱۴۰۱ (درصد)

۱۷-۱-۳- ضریب خسارت

ضریب خسارت^(۱) بازار بیمه کشور در سال ۱۴۰۱ معادل ۸۰/۶ درصد بود که نسبت به رقم مشابه سال ۱۴۰۰ معادل ۲/۶ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۱، ضریب خسارت رشته‌های درمان، «شخص ثالث و مازاد»، بیمه بدنه اتومبیل و «سایر انواع» بالاتر از ضریب خسارت بازار بیمه به ترتیب برابر ۱۰۴/۲، ۹۰/۱، ۸۶/۹ و ۸۲/۷ درصد و ضریب خسارت سایر رشته‌ها کمتر از ضریب خسارت بازار بیمه و بین ۲۰/۷ تا ۷۶/۱ درصد بود.

۱- «ضریب خسارت»، حاصل نسبت «خسارت واقع شده» به «حق بیمه عاید شده» است و نشان می‌دهد که چند درصد از حق بیمه‌ها بابت خسارت خطرهای تحت پوشش به بیمه‌گذاران برگشت داده شده یا خواهد شد. «حق بیمه عاید شده» شامل مجموع حق بیمه صادره و تفاضل ذخیره حق بیمه ابتدا و پایان سال است. همچنین، «خسارت واقع شده» عبارت از حاصل جمع خسارت‌های پرداختی و تفاوت بین خسارت‌های معوق آنها و ابتدای هر دوره مالی است.

بیمه را داشت. پس از آن، بیشترین سهم به ترتیب به رشته‌های درمان (۲۶/۱ درصد)، زندگی (عمر) (۱۴/۰ درصد)، بدنه اتومبیل (۷/۶ درصد)، آتش‌سوزی (۴/۵ درصد)، مسئولیت (۴/۲ درصد) و حوادث راننده (۴/۱ درصد) اختصاص داشت. در سال مورد بررسی، حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه برای تمامی رشته‌های بیمه‌ای بجز اعتبار و نفت و انرژی با افزایش همراه بود. در میان حق بیمه رشته‌های مختلف، به ترتیب رشته‌های بیمه‌ای سایر انواع، درمان، پول، حوادث، باربری، بدنه اتومبیل و آتش‌سوزی از بیشترین رشد برخوردار بودند. در این سال، حق بیمه رشته اعتبار معادل ۱۹/۷ درصد و رشته نفت و انرژی معادل ۹/۹ درصد کاهش داشتند.

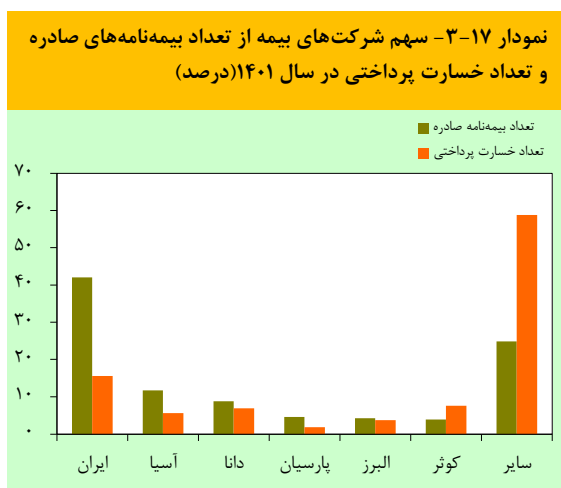
در این سال، شرکت بیمه دولتی ایران سهمی معادل ۲۷/۵ درصد و شرکت‌های بیمه غیر دولتی سهمی معادل ۷۲/۵ درصد از کل حق بیمه‌های تولیدی بازار بیمه را دارا بودند. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه دانا (۱۱/۷ درصد)، آسیا (۱۱/۰ درصد)، پاسارگاد (۵/۵ درصد)، دی (۵/۴ درصد)، البرز (۵/۳ درصد) و کوثر (۴/۶ درصد) اختصاص داشت.

۱۷-۱-۲- خسارت پرداختی

در سال مورد بررسی، میزان خسارت پرداختی بازار بیمه کشور ۱۰۱۵/۶ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۰، رشدی معادل ۵۵/۵ درصد نشان می‌دهد. بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در رشته بیمه‌ای «درمان» (۳۵/۷ درصد) پرداخت شد. بعد از رشته مذکور، رشته‌های بیمه‌ای شخص ثالث و مازاد، زندگی (عمر)، بدنه اتومبیل، حوادث راننده و مسئولیت به ترتیب با ۳۳/۳، ۹/۹، ۸/۴، ۴/۲ و ۳/۴ درصد بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کشور را دارا بودند. در مجموع، ۴۵/۹ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در سال مورد بررسی بابت پوشش ریسک‌های مربوط به رانندگی و اتومبیل

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

(۹۴/۴ درصد) را داشت. پس از آن رشته بیمه‌ای «شخص ثالث و مازاد» با افزایش ۲۴/۸ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ معادل ۲/۴ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار را به خود اختصاص داد. در مجموع، رشته‌های بیمه‌ای درمان، «شخص ثالث و مازاد» و زندگی (عمر) ۹۸/۵ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کشور را دارا بودند. بررسی آمار مربوط به تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد در این سال، شرکت بیمه دولتی ایران ۱۵/۶ درصد از کل تعداد خسارت‌های بازار بیمه کشور را پرداخت کرد. در سال مورد بررسی، تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه غیر دولتی با رشد ۴۵/۶ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ به ۶۵/۲ میلیون فقره رسید که معادل ۸۴/۴ درصد از تعداد کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه می‌باشد.

۱۷-۲- شرکت‌های بیمه

در سال مورد بررسی، رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه از نظر تولید حق بیمه در مقایسه با سال ۱۴۰۰ تغییر کرد و شرکت‌های بیمه ایران، دانا، آسیا، پاسارگاد، دی، البرز و کوثر به ترتیب ۲۷/۵، ۱۱/۷، ۱۱/۰، ۵/۵، ۵/۴ و ۴/۶ درصد از حق بیمه بازار را به خود اختصاص دادند. همچنین، سهم شرکت‌های بیمه

ضریب خسارت شرکت بیمه دولتی ایران در سال ۱۴۰۱ به میزان ۸۲/۴ درصد و در بخش غیر دولتی به میزان ۷۹/۸ درصد بود.

جدول ۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

	سال	
	۱۴۰۰	۱۴۰۱
حق بیمه تولیدی (هزار میلیارد ریال)	۱۱۴۹/۸	۱۷۶۱/۴
خسارت پرداختی (هزار میلیارد ریال)	۶۵۳/۲	۱۰۱۵/۶
ضریب خسارت (درصد)	۸۳/۲	۵۸/۰ ^(۱)

ماخذ: سالنامه آماری ۱۴۰۱ صنعت بیمه، بیمه مرکزی ایران
۱- واحد درصد

۱۷-۱-۴- تعداد بیمه‌نامه صادره

در سال ۱۴۰۱، بازار بیمه کشور حدود ۶۹/۳ میلیون فقره بیمه‌نامه صادر کرد که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ معادل ۳/۸ درصد رشد داشت. از مجموع بیمه‌نامه‌های صادره، ۳۸/۱ درصد به بیمه «شخص ثالث و مازاد» اختصاص داشت. در مجموع، ۸۲/۸ درصد از کل بیمه‌نامه‌ها در این سال مربوط به بیمه‌نامه‌های اتومبیل «شخص ثالث و مازاد»، حوادث راننده و بدنه اتومبیل بود. در این سال، تعداد بیمه‌نامه صادره «شخص ثالث و مازاد» بیشترین سهم از رشد (۲/۶ واحد درصد) را در بین رشته‌های بیمه‌ای داشت. بررسی آمار مربوط به تعداد بیمه‌نامه‌های شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد که شرکت بیمه دولتی ایران ۴۲/۰ درصد از کل بیمه‌نامه‌های بازار بیمه کشور را صادر کرد. تعداد کل بیمه‌نامه‌های صادره شرکت‌های بیمه غیر دولتی در سال ۱۴۰۱ با ۴/۳ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۴۰/۲ میلیون فقره رسید که معادل ۵۸/۰ درصد از کل بیمه‌نامه‌های صادره بازار بیمه می‌باشد.

۱۷-۱-۵- تعداد خسارت پرداختی

در سال ۱۴۰۱، تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه با ۵۱/۰ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۰ به ۷۷/۲ میلیون فقره رسید. رشته بیمه‌ای درمان با ۵۱/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن، بیشترین سهم از کل تعداد خسارت پرداختی بازار

ایران، آسیا، دانا، دی، البرز، کوثر و پارسیان از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه به ترتیب ۲۹/۶، ۱۰/۹، ۱۰/۶، ۷/۲، ۵/۴، ۴/۹ و ۴/۲ درصد بود.

در سال ۱۴۰۱، مقایسه شرکت‌های بیمه از لحاظ ضریب خسارت نشان می‌دهد که در بین شرکت‌های بیمه، ضریب خسارت شرکت‌های بیمه متقابل قشم، دی، سرمد، ملت، دانا، آسیا، سینا، کوثر، ایران و امید بیشتر از ضریب خسارت بازار بیمه بود.

۱۷-۳- دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه

در سال ۱۴۰۱، دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه با رشدی معادل ۳۸/۶ درصد به ۳۱۰۸/۷ هزار میلیارد ریال رسید که علت عمده این امر، افزایش به ترتیب ۴۱/۶ و ۵۶/۱ درصدی «سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و سپرده‌های بانکی» و «مطالبات از بیمه‌گذاران و نمایندگان» در سمت دارایی‌ها و افزایش به ترتیب ۴۳/۷ و ۳۹/۰ درصدی «ذخایر حق بیمه عاید نشده و حق بیمه سنوات آتی و ذخیره ریاضی» و «حقوق صاحبان سهام» در سمت بدهی‌ها بود.

جدول ۱۷-۲- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه (۱)

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	پایان سال		
	۱۴۰۱ □	۱۴۰۰ ▲	
دارایی‌ها			
۲۴/۹	۱۱۴/۷	۹۱/۹	موجودی نقدی
۵۶/۱	۶۴۱/۴	۴۱۱/۰	مطالبات از بیمه‌گذاران و نمایندگان
۳۸/۴	۵۰/۱	۳۶/۲	مطالبات از بیمه‌گران و بیمه‌گران اتکایی
۳۳/۵	۴۳۰/۹	۳۲۲/۹	سهام بیمه‌گران اتکایی از ذخایر فنی
۸۸/۰	۱۷۸/۴	۹۴/۹	سایر دریافتنی‌ها و پیش‌پرداخت‌ها
۶۰/۳	۱۰۷/۱	۶۶/۸	تسهیلات اعطایی به اشخاص
۴۱/۶	۱۱۳۷/۰	۸۰۳/۰	سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و سپرده‌های بانکی
۲۷/۲	۲۱/۶	۱۷/۰	سرمایه‌گذاری در املاک
۱۰۴/۰	۴/۰	۲/۰	سایر سرمایه‌گذاری‌ها
-۶۱/۳	۱/۲	۳/۰	دارایی‌های غیر جاری نگهداری شده برای فروش
۵/۷	۴۰۹/۸	۳۸۷/۸	دارایی‌های ثابت مشهود
۱۰۶/۴	۴/۷	۲/۳	دارایی‌های نامشهود
۵۸/۱	۷/۹	۵/۰	سایر دارایی‌ها
۳۸/۶	۳۱۰۸/۷	۲۲۴۳/۶	جمع دارایی‌ها=جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام
بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام			
۱۶/۶	۷۴/۲	۶۳/۷	بدهی به بیمه‌گذاران و نمایندگان
۸۶/۵	۱۴۲/۱	۷۶/۲	بدهی به بیمه‌گران و بیمه‌گران اتکایی
۹/۰	۲۰/۰	۱۸/۳	مالیات پرداختنی
-۷/۲	۱۲/۲	۱۳/۱	سود سهام پرداختنی
۶۱/۷	۱۲/۵	۷/۷	تسهیلات مالی
۲۱/۷	۱۶۸/۶	۱۳۸/۵	سایر پرداختنی‌ها
۰/۰	۰/۰	۰/۰	بدهی بابت بیمه عمر و مدیریت سرمایه
۳۱/۳	۴۰۳/۳	۳۰۷/۲	ذخیره خسارت معوق
۵۴/۸	۵۳/۷	۳۴/۷	ذخیره ریسک‌های منقضی نشده
			ذخایر حق بیمه عاید نشده و حق بیمه سنوات آتی و
۴۳/۷	۱۳۴۶/۸	۹۳۷/۴	ذخیره ریاضی
۱۶/۹	۱۴۷/۳	۱۲۶/۰	سایر ذخایر فنی
۶۳/۲	۲۷/۵	۱۶/۹	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۳۹/۰	۷۰۰/۴	۵۰۳/۹	حقوق صاحبان سهام

ماخذ: بیمه مرکزی ایران
۱- شامل شرکت‌های بیمه دولتی و غیر دولتی می‌باشد.